

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Vattentjänstplan för Perstorps kommun

Samrådshandling

Allmänt

Enligt de kompletteringar av Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) som beslutades 2022-06-22 av Riksdagen ska varje kommun ta fram en vattentjänstplan. Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering för allmänt Vatten och avlopp. Den ska även innehålla åtgärder som behövs för att säkerställa att den allmänna anläggningen fungerar vid skyfall. Utöver det förfarande som följer av bestämmelserna om strategisk miljöbedömning av planer och program kapitel 6 i Miljöbalken ska kommunen innan den antar eller ändrar en vattentjänstplan samråda med berörda myndigheter och även med fastighetsägare som har betydande intresse i planen.

Planen ska i granskningskedet ställas ut för allmänheten i minst 4 veckor. Utställningen ska annonseras på kommunens anslagstavla. Kommunen ska för både samråd och granskning ta hänsyn till inkomna synpunkter från samråd och granskning och visa hur dessa har beaktats.

Hur samrådet har bedrivits

Ett förslag till vattentjänstplan har varit utsänt på samråd från 2023-05-25 till och med 2023-06-30. Förslaget har hållits tillgängligt på www.perstorp.se.

Samrådet kungjordes i Sydsvenskan den 3 juni 2023 samt på kommunens hemsida 31 maj 2023

Totalt har det inkommit 7 yttranden under samrådstiden. Efter samrådstidens slut har det inkommit ytterligare 0 yttranden.

Inkomna yttranden:

- Länsstyrelsen i Skåne, 2023-06-28
- SMFO, 2023-06-13
- Klippans kommun 2023-06-07
- Hässleholms kommun 2023-06-13
- Naturskyddsföreningen Perstorp, 2023-06-30
- Boverket, 2023-06-12
- Byggnadsnämnder Perstorps kommun, 2023-06-29

Inkomna yttranden under samrådstiden

MYNDIGHETER OCH STATLIGA VERK

Länsstyrelsen, 2023-06-28

Samråd om vattentjänstplan, Perstorps kommun

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att redovisningen i vattentjänstplanen är på en för övergripande nivå. Av lagen om allmänna vattentjänster 6 b framgår det att en vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. I förslaget till vattentjänstplan för Perstorps kommun saknas en långsiktig planering som kan tillämpas i den fysiska planeringen, ett underlag som visar på hur dricksvattenförsörjningen ska säkras, information om hur spillvatten ska renas framöver samt en uppdaterat plan för vilka områden utanför befintligt VA som ska tillgodoses. Underlaget är därmed inte tillräckligt för att länsstyrelsen och kommuninvånare kan yttra sig över vattentjänstplanen.

Kommentar:

Perstorps kommun menar att tiden mellan kraven på innehåll i vattentjänstplanen blev kända och införandet av lagen varit för kort för kommunen att ta fram allt underlag som efterfrågas i Länsstyrelsens yttrande.

Perstorps kommun saknar i dagsläget mycket av det underlag som efterfrågas, däribland en uppdaterad plan för utbyggnad på landsbygden.

Perstorps kommun är medvetna om att granskningsförslaget till Vattentjänstplan har brister och planerar därför att fram till nästa Vattentjänstplan antas att ta fram underlag som kan användas vid framtagande av en mer långsiktig och tillämpningsbar vattentjänstplan.

Plan för utbyggnad på landsbygden planeras att tas fram 2026. Aktuell information har adderats under rubriken "Framtida arbeten".

Det finns en modell som beskriver dricksvattensystemet, vilken används för att dimensionera dricksvattensystemet korrekt. Arbetet med dimensionsplan för dricksvatten planeras till 2024.

Perstorps kommun har dock för avsikt att uppfylla lagkraven och har i det reviderade granskningsförslaget kompletterat Vattentjänstplanen för att säkerställa detta. Se mer om ändringar som gjorts till följd av Länsstyrelsens synpunkter under respektive avsnitt här nedanför.

En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. I planen presenteras inga åtgärder som ska vidtas trots att problematiken med ökade skyfall och översvämningar beskrivs som aktuella för Perstorps kommun.

Kommentar:

I planen presenteras en övergripande analys över objekt som skulle kunna tänkas bli översvämmade vid skyfall. Vidare analyser behöver göras för att ytterligare kunna bedöma risker och prioritera bland åtgärder.

Vidare menar kommunen att många av de planerade åtgärder som finns inte kan redovisas i vattentjänstplanen då nyttan att presentera detta för allmänheten inte överstiger risken med att presentera känsliga punkter i VA-nätet och dess svagheter.

Bestämmelserna om strategiska miljöbedömningar av planer och program i 6 kap. miljöbalken gäller för vattentjänstplaner. Det framgår inte av någon skrivelse i vattentjänstplanen om den har en betydande miljöpåverkan eller om kommunen har gjort en sådan bedömning.

Kommentar:

Inför granskning har bedömning om betydande miljöpåverkan gjorts. Bedömningen är att vattentjänstplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan. Bedömning av betydande miljöpåverkan utgör en bilaga till granskningsförslaget till Vattentjänstplanen.

Information kring strategisk miljöbedömning adderades under rubriken "Innehåll av planen"

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen bedömer att redovisningen i vattentjänstplanen är på en för övergripande nivå. Bland annat bör planen ge information till medborgare om vilka områden som kommunen ansvarar för eller förväntas ansvara för avseende respektive vattentjänst. De kartor som finns i dokumentet saknar värde då det inte går att utläsa vilka objekt, tätorter eller bebyggelseområden som omfattas av respektive vattentjänst. Verksamhetsområden för respektive vattentjänst behöver därför redovisas på en mer detaljerad nivå så att det tydligt framgår vilka tätorter och samlad/sammanhållen bebyggelse som omfattas av respektive tjänst. Vidare behöver det framgå var de största utsläppspunkterna för spill- och dagvatten är belägna och hur dessa påverkar respektive vattenförekomst.

Kommentar: *Kartorna som redovisar verksamhetsområde för de olika vattentjänsterna visar i vilka områden som kommunen har ansvar för respektive vattentjänst. Kartor under rubriken "Övergripande kommunal VA-verksamhet" har uppdaterats*

Visualiseringen av verksamhetsområde för respektive vattentjänst har inför granskning förtydligats bland annat genom kompletteringar av information i bakgrundskartan. I reviderade kartor är det också möjligt att zooma i kartorna om man vill se något område mer i detalj. Kartor under rubriken "Övergripande kommunal VA-verksamhet" har ändrats

I kommande arbete med att ta fram en dagvattenplan kommer bland annat statusen på dagvattensystemen och dess påverkan på berörda vattenförekomster beskrivs.

Då utsläppen av spillvatten presenteras tillsammans med reningsverkens tillstånd och bräddrapportering i miljörapporterna hänvisas läsaren till dessa dokument. Reningsverken har tillstånd som styr deras verksamhet. Redovisning görs i miljörapporten för respektive reningsverk och incidenter redovisas kontinuerligt till tillsynsmyndigheten.

När det gäller dricksvattenuttag kan dessa påverka såväl kvalitativ som kvantitativ status på grundvattenförekomster. Påverkan på grundvattenförekomster från befintliga och framtida vattenuttag behöver därför redovisas i planen. För mer information om vattenförekomster, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer för vatten hänvisas till Vatteninformationssystem Sverige, VISS: <https://viss.lansstyrelsen.se/>

Kommentar: *Uttag av dricksvatten från grundvatten regleras i vattendom och eventuell påverkan av grundvattenförekomster bör därför utredas i samband med denna. Kommunen följer de tillstånd och lagar som gäller. Kommunen ställer sig därför frågande till vad Länsstyrelsen menar med denna punkt.*

Miljöbedömning

Det framgår inte om kommunen har undersökt enligt § 5 i Miljöbedömningsförordningen om planen medför betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen har i informationsmaterial efterfrågat att kommunerna inkommer med ett skriftligt underlag i samband med att vattentjänstplanen ska samrådats. Dokumentation av undersökning om betydande påverkan enligt § 5 i Miljöbedömningsförordningen och eventuella strategisk miljöbedömning enligt kap 6 MB bör redovisas tillsammans med samrådsförslaget. Detta har Perstorps kommun inte redovisat.

***Kommentar:** Inför granskning har bedömning om betydande miljöpåverkan gjorts. Bedömningen är att vattentjänstplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan. Bedömning av betydande miljöpåverkan utgör en bilaga till granskningsförslaget till Vattentjänstplanen. Information kring strategisk miljöbedömning adderades under rubriken "Innehåll av planen"*

Förvaltningsövergripande arbete

Det framgår inte av planen vilka förvaltningar som har varit med i framtagande av förslaget till planen eller vem som har fått mandat att ta fram den. Övergripande framförs NSVA som framställande av majoriteten av avsnitten i underlaget.

Länsstyrelsen har tidigare informerat om att det är viktigt det sker ett tvärsektorielt arbete så berörda förvaltningar tar del av den kunskap om skyfallskartering, miljöbedömning och samrådsprocesser det finns på planenheten. VA-organisationen har en roll gällande kapaciteten i va-anläggningar inklusive ledningsnät. Miljöförvaltningarna har underlaget till behovsutredningen gällande utbyggnad. Beredskapshandläggare kan vara viktiga att ha med vad gäller sekretesshänsyn.

***Kommentar:** Granskningshandlingen har under rubriken "Inledning" kompletterats med information om att Vattentjänstplanen tagits fram av NSVA och Perstorps kommun samt vilka sektorer/avdelningar inom respektive verksamhet som varit delaktiga i arbetet.*

Översiktsplan och detaljplanering

Vattentjänstplanen beskriver mycket övergripande att kommunen och va-driftbolaget Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp samverkar kontinuerligt om bebyggelse är lämplig i förhållande till avledning av spillvatten och dagvatten samt möjlighet till dricksvattenförsörjning.

Under avsnittet nämns att en dimensionsplan för dricksvatten finns, något som under avsnittet om dricksvatten nämns inte existerar inom kommunen. De två andra vattentjänsterna saknas denna strategiska bedömning. Länsstyrelsen menar att det är av största vikt att en sådan redovisning finns för respektive vattentjänst. Det är också angeläget att kopplingen till kommunens översiktsplan blir tydligare och att det sker en beskrivning av hur de båda processerna är tänkta att koordineras. Det är önskvärt att kommunens ställningstaganden i vattentjänstplanen är väl förankrade i förhållande till fysisk planering och att vattentjänstplanen har en detaljeringsgrad som gör det möjligt att i översiktsplanen ge en vägledning som är tydlig avseende vilka områden som försörjs eller avses försörjas av respektive vattentjänst och vilka områden som har behov av enskilda lösningar. Vattentjänstplanen bör vidare ge underlag för att bedöma där särskild hänsyn behöver tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön enligt lag om allmänna vattentjänster 6 b§. Vattentjänstplanen bör också motivera ställningstaganden enligt ovan.

***Kommentar:** Textmassan under rubriken "Översiktsplan och detaljplaner" har kompletterats. Texten om dimensionsplan ses över så att informationen är rätt och samstämmig.*

Dimensionsplan för spillvatten och dagvatten är något som man kan titta på framöver. Detta är en framtida önskan men kommer att ta mycket lång tid att ta fram. Det saknas i dagsläget flera mer basala dokument i Perstorp som prioriteras före dessa.

Dricksvatten/Vattenförsörjning

Det nämns under avsnittet att kommunen har ett eget vattenverk med konstgjord infiltration i Toarp. Det nämns vidare att vattenverket inte har kapacitet att försörja hela kommunen med dricksvatten och att råvattnet inte är av tillräckligt god kvalitet för att förse vattentjänsten inom kommunen (dock nämns det inte om det avser nutid och/eller i framtiden). Avsnittet bör därför utvecklas med information om vilka vattenresurser som nyttjas och kan komma att behöva nyttjas i eller utanför kommunen längre fram, även sett till kvantitativ och kvalitativ status. Kommunen har angett att arbetet är under utredning. Länsstyrelsen anser att det är ett arbete som bör genomföras inom den närmsta tiden. En nödvattenplan är också en viktig del för att kunna säkra dricksvattenförsörjningen vid eventuella störningar, och det är positivt att kommunen anger att framtagandet av en sådan bör prioriteras.

Kommentar: *Texten om dricksvatten arbetas om och förtydligas.*

Nödvattenplan tas fram under 2024 och detta läggs till i framtida arbete.

Behovet av nya verksamhetsområden nämns inte utan en hänvisning om uppgifter om framställande av en dimensionsplan behöver tas fram under år 2023, något som antas saknas i dagsläget. I framtagande av denna kommer diverse analyser att genomföras för att bidra till den långsiktiga planeringen av dricksvattenförsörjningen inom kommunen. Det finns i vattentjänstplanen inte tillräckligt med underlag för befintlig och framtida utbyggnad av vattentjänsten som Länsstyrelsen och kommuninvånare kan yttra sig över.

Kommentar: *Dimensionsplan är under framtagande och kommer färdigställas under 2023.*

Förluster på dricksvattennätet är relativt höga inom kommunen, det presenteras inga förslag på åtgärder för att få bukt på problemet. I vattentjänstplanen framgår det ingen information om enskilda dricksvattenanläggningar eller vattenskydd.

Kommentar: *Avsnitt om "dricksvattenförsörjning" har lagt till för att beskriva situationen i Perstorp. Under rubriken "Dricksvattenförsörjning" har information och resonemang kring vattenresurser som nyttjas i dagsläget och om de utmaningar som finns lagts till.*

Vattentjänstplanen hanterar vatten och avloppsfrågor som är inom antagna verksamhetsområden eller områden som förväntas införlivas i verksamhetsområden och därför kommer inte enskilda dricksvattenanläggningar att beskrivas i vattentjänstplanen.

Av säkerhetsskäl har kommunen och NSVA inte för avsikt att beskriva dricksvattenförsörjning mer detaljerat än vad som presenteras i granskningshandlingen.

Spillvatten

Det framgår att spillvatten från Perstorps kommun avleds till Perstorps reningsverk och för Oderljunga reningsverk. Antalet pumpstationer och längd av spillvattenledningar presenteras under avsnittet. Det bräddpunkter som presenteras i avsnittet gäller för Helsingborgs stad och inte Perstorps kommun. Problematiken med tillskottsvatten på ledningsnätet anses orsaka bräddningar, vilka medför problem på reningsverken och ledningsnätet (bräddpunkter). Hur problemen ska åtgärdas nämns inte vidare för de specifika bräddpunkterna.

Kommentar: *Texten ses över och rättas.*

Vattentjänstplanen behöver redovisa det största bidragen från avlopps- och spillvatten till respektive vattenförekomst samt vilken påverkan befintliga och framtida utsläpp kan innebära för respektive förekomst. I denna sammanställning bör det framkomma var bräddningar sker samt påverkan på recipienter vilket framöver kan påverka kommunens möjligheter för att släppa ut spillvatten från befintliga reningsverk.

Kommentar: *Då utsläppen av spillvatten presenteras tillsammans med reningsverkens tillstånd och bräddrapportering i miljörapporterna hänvisas läsaren till dessa dokument.*

Reningsverken har tillstånd som styr deras verksamhet. Redovisning görs i miljörapporten för

respektive reningsverk och incidenter redovisas kontinuerligt till tillsynsmyndigheten. Då mängden som bräddar varierar från år till år kommer detta inte redovisas i vattentjänstplanen.

Klimatförändringar kommer att bidra till ökade skyfallsmängder och konsekvenserna av dessa för samtliga reningsverk inom kommunen ska presenteras i vattentjänstplanen. Det är därför ett viktigt underlag för hur vattentjänstplanen ska kunna användas i framtiden för den fysiska planeringen och tillgodose vattentjänsten, både i befintliga och nyetablerade verksamhetsområden.

Kommentar: *I vattentjänstplanen har vi tittat på vilka anläggningar som kan påverkas vid skyfall. Det återstår att titta närmre på dessa och se om och i så fall vilka åtgärder som kan behöva utföras. Hur detaljerat detta kommer redovisas i framtida vattentjänstplaner är inte klart men det kommer att utföras så att inte säkerheten påverkas.*

Det finns ingen framtagen saneringsplan i Perstorps kommun, det nämns vidare att Oderljunga reningsverk processer periodvis påverkas av tillskottsvatten. Ett framtagande av en saneringsplan förväntas ske år 2026 för Perstorps reningsverk och för Oderljunga reningsverk år 2029. Det finns inte tillräckligt med underlag för befintlig och framtida utbyggnad där Länsstyrelsen och kommuninvånare kan yttra sig över i den aktuella vattentjänstplanen.

Kommentar: *Att ta fram en saneringsplan kräver tid och pengar. Det finns medel avsatta för detta under 2026 och 2029. Utifrån det totala behovet för vatten och avloppsfrågor har NSVA tillsammans med Perstorps kommun gjort prioriteringar.*

Dagvatten

I planen redovisas att dagvatten avleds till vattenförekomsterna Perstorpsbäcken, Ybbarpsån och Bäljane å som slutligen rinner till vattenförekomsten Rönne å. Länsstyrelsen vill göra kommunen uppmärksam på att det som kommunen redovisar som vattenförekomster är huvudavrinningsområden. Ett huvudavrinningsområde omfattar oftast flera ytvattenförekomster. En andel av dagvatten och spillvatten infiltrerar dessutom till grundvattenförekomster.

Kommentar: *Avsnitt om vattenförekomster och huvudavrinningsområden har setts över och kompletterats utifrån Länsstyrelsens synpunkter.*

Det finns i dagsläget ingen politisk antagen dagvattenpolicy och ingen dagvattenplan i kommunen, något som planeras utföras av NSVA år 2027 respektive år 2030 i samarbete med kommunens förvaltningar. Detta borde redan finnas etablerat inom kommunen och Länsstyrelsen anser att ett påskyndande av dessa måste prioriteras för att säkerhetsställa vattentjänsten med dess behov tillgodoses. För dagvatten behöver också befintlig och potentiell påverkan avseende kvalitetsfaktorn hydromorfologi redovisas.

Kommentar: *Att ta fram dagvattenpolicy och dagvattenplan kräver tid och pengar. Det finns medel avsatta för detta under 2027 och 2030. Utifrån det totala behovet för vatten och avloppsfrågor har NSVA tillsammans med Perstorps kommun gjort prioriteringar till förmån för annat.*

Utbyggnad på landsbygden

Under avsnittet nämns det att det inte finns någon antagen landsbygdsstrategi, en sådan ska tänkas genomföras för Perstorps kommun under år 2026. Av lagen om allmänna vattentjänster 6 b framgår det att en vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. I förslaget till vattentjänstplan för Perstorp saknas en långsiktig planering för vilka områden utan för befintligt VA som ska tillgodoses. Det finns därav inget underlag för Länsstyrelsen eller kommuninvånare att yttra sig över.

Kommentar:

Arbetet med att ta en ny landsbygdsstrategi är omfattande så kommer detta inte att vara klart

innan vattentjänstplanen planeras att antas. Arbetet med en ny Landsbyggsstrategi planeras till 2026.

Skyfall

Länsstyrelsen noterar att en övergripande skyfallsanalys tagits fram som identifierar objekt som riskerar att översvämmas med ett vattendjup på 0,1 meter eller mer vid skyfall. Av dokumentet framgår inte omfattning eller vilka objekt som omfattas. Av vattentjänstplanen framgår att det för objekten som tagits fram i skyfallsanalyserna behöver studeras vidare för att kunna bedöma de verkliga förhållandena avseende risk för översvämning vid de utpekade anläggningarna. Länsstyrelsen välkomnar att en sådan bedömning finns med i den slutliga versionen av vattentjänstplan. I bedömningen bör det också inkluderas hur dricksvattnet kan påverkas av skyfall.

Utöver kartläggningen återstår kommunens bedömning av vilka förslag på åtgärder som behövs för att skyfallssäkra anläggningar där behov finns. Det är viktigt att åtgärderna preciseras då de också är ett underlag för kommunens översiktsplanering i enlighet med PBL 3 kap. 5§ punkt 4.

***Kommentar:** Bedömningen av de objekt som riskerar att bli översvämmade kommer, som tidigare nämnts, att utföras till nästa revidering av vattentjänstplanen. Att veta vilka objekt som riskerar att översvämmas är ett steg i en plan för hur dessa ska skyddas. De objekttyper som är med i analysen finns angivna i avsnittet om skyfall, dessa innefattar anläggningar i dricks-, spill- och dagvattennätet.*

Samrådskrets

Det framgår inte av vattentjänstplanen om vem som är inkluderad i samrådsprocessen.

***Kommentar:** Meddelande och följebrev om samråd skickades ut till: Länsstyrelsen i Skåne, Boverket, Hav- och Vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Miljönämnd/Söderåsens Miljöförbund, Byggnadsnämnd, Räddningsnämnd, Sydsvatten, SMFO, Klippans kommun, Örkelljunga kommun, Hässleholms kommun, Vattenvårdsförbund Helgeå, Vattenvårdsförbund Rönne å, Naturskyddsföreningen, Industriparken, Perstorps bostäder/näringsliv, Perstorps fjärrvärme, Företagarna i Perstorp*

Utöver dessa myndigheter och organisationer ska även fastighetsägare med väsentligt intresse ingå i samrådskretsen. För att nå dessa annonserades samrådet och information lades upp på kommunens hemsida. Planen fanns under samrådstiden tillgänglig på kommunen hemsida.

KOMMUNALA, MELLANKOMMUNALA OCH REGIONALA ORGAN

Söderåsens miljöförbund, 2023-06-13

Övergripande synpunkter

I miljöförbundets mening uppfyller förslaget till vattentjänstplan inte dess redovisade eller lagstadgade syfte. Det går inte att utläsa hur de långsiktiga planerna ser ut, annat än i fråga om vilka ytterligare planeringsunderlag som behöver tas fram. Det går inte heller att utläsa hur man säkrar anläggningarna vid skyfall. Planförslaget i befintlig form är i miljöförbundets mening mer att se som en nulägesanalys och problemkartläggning än en faktisk vattentjänstplan enligt Lagen om allmänna vattentjänsters definition.

I fråga om dag- och spillvatten finns det inte heller något underlag i planen för att bedöma om det finns risk för påverkan på miljökvalitetsnormerna vilket pekas ut i Proposition 2021/22:208 som en fråga som särskilt ska beaktas i planen i fråga om såväl utbyggnad som dagvattenplanering.

Kommentar:

Perstorps kommun menar att tiden mellan kraven på innehåll i vattentjänstplanen blev kända och införandet av lagen varit kort.

Perstorps kommun saknar i dagsläget mycket av det underlag vi önskar för vattentjänstplanen. Perstorps kommun är medvetna om att granskningsförslaget till Vattentjänstplan har brister och planerar därför att fram till nästa Vattentjänstplan antas att ta fram underlag som kan användas vid framtagande av en mer långsiktig och tillämpningsbar vattentjänstplan.

Perstorps kommun har dock för avsikt att uppfylla lagkraven och har i det reviderade granskningsförslaget kompletterat Vattentjänstplanen för att säkerställa detta.

I proposition 2021/22:208 framgår krav på bedömning av eventuell risk för påverkan av miljökvalitetsnormerna i en VA-plan. Något motsvarande krav för vattentjänstplanen finns inte.

Angående dricksvatten

I stycket om distributionsnätet nämns bara Toarps vattenverk. Uppgifter om Perstorps vattenverk saknas.

Kommentar: *Texten kompletteras så att även Perstorps vattenverk omnämns.*

Miljöförbundet saknar vidare resonemang om dricksvattentillgång eller dricksvattenstatus i planen, vilket är väsentligt för den långsiktiga planeringen för hur kommunen ska kunna tillhandahålla dricksvatten av tillräcklig mängd och kvalitet i ett långsiktigt perspektiv.

I texten framgår att det finns förhöjda värden av mangan i Toarp men enligt de uppgifter som miljöförbundet har fått in från NSVA är det vattenverket i Perstorp vars manganhalter överstiger gränsvärdet. Analyser från grundvattnet i Perstorps vattenverk påvisar även halter över gränsvärdet för N,N-Dimethylsulfamide (DMS). Därmed finns det behov av åtgärder som inte belyses i planen. Problematiken med DMS framgår inte heller av planförslaget.

Kommentar: *Texten angående dricksvattentillgång och dess utmaningar i Perstorp skrivs om och förtydligas.*

Nödvattenplan saknas och ur planförslaget framgår att en sådan behöver prioriteras i kommunens vidare arbete. Det klargörs dock inte när en sådan ska tas fram, hur det prioriteras jämfört med andra åtgärder eller vilken tid som behöver läggas på detta. Framtagandet av en nödvattenplan finns inte heller med i tabellen över planerade strategiska dokument.

Kommentar: *Nödvattenplan planeras tas fram under 2024*

Under stycket om dimensionsplan står att NSVA har för avsikt att ta fram dimensionsplaner även för dag- och spillvatten. Detta redovisas inte i tabellen över strategiska dokument.

Kommentar: *Arbetet med dimensionsplan för spill- och dagvatten ligger långt fram i tiden och är därför inte tidsatta.*

Angående dagvatten

Föreliggande förslag till vattentjänstplan saknar en presentation av den långsiktiga planeringen av hur en allmän dagvattenanläggning skall tillgodoses.

I stycket om dagvattenpolicy nämns att det i dagsläget saknas en politisk antagen dagvattenpolicy, men att en sådan ska tas fram 2027. Det framgår dock inte varför man behöver så lång tid på sig att ta fram en dagvattenpolicy, särskilt då motsvarande dokument finns i övriga medlemskommuner.

Kommentar: *Detta är en prioritering som är gjord av NSVA tillsammans med Perstorps kommun då det är många strategiska underlag som saknas i dagsläget.*

I tabellen över planerade strategiska dokument står att en dagvattenplan ska tas fram år 2023, men då en dagvattenpolicy planeras först 2027 utgår miljöförbundet från att 2030, vilket är året som framgår ur brödtexten, är det faktiskt avsedda året för framtagande. I miljöförbundets mening är detta alltför långt fram i tiden. I planen saknas underlag för att bedöma om det finns risk för betydande påverkan av dagvatten från befintlig bebyggelse. Därmed kan man inte bara bortse från det av Naturvårdsverket uppsatta etappmålen om att en handling för dagvatten ska vara framtagen senast 2025.

Kommentar: *Felaktigheter i texten justeras.*

Detta är en prioritering som är gjord av NSVA tillsammans med Perstorps kommun. Finns det krav som inte stämmer med denna tidsplan kommer en översyn göras.

Vattentjänstplanen innehåller inte heller någon redovisning av hur man säkrar dagvattenanläggningarna mot bakgrund av risken för skyfall.

Kommentar: *De dagvattenanläggningarna med pumpstationer och tillhörande elektronik har tagits med i analysen för klimatanpassning eftersom de riskerar ta skada vid en översvämning. Övriga dagvattenanläggningar anses inte riskera ta skada vid en översvämning till följd av skyfall om den är utformad med enligt erforderlig standard och AMA. NSVA följer Svenskt Vattens standard med att klimatanpassa nya dagvattenanläggningar för att klara av en ökad intensitet av nederbörd. Informationen ovan har adderats under rubriken "Skyfall"*

Angående spillvatten

Beskrivningen av spillvattensystemet inleds med en beskrivning av kommunens ledningsnät och reningsverk. Nuvarande belastning beskrivs i form av ett årsmedelvärde av inkommande pe, men det framgår inte från vilket år de aktuella belastningsvärdena hämtats ifrån. Denna information bör finnas med då belastningen uttryckt som mottagna pe kan variera ganska stort över längre tid.

Kommentar: *Texten ses över och förtydligas.*

I samma stycke står att Oderljunga avloppsreningsverk har ett tillstånd på 500 pe vilket formellt sätt inte stämmer eftersom reningsverket varken är tillståndspliktigt eller omfattas av ett frivilligt tillstånd. Miljöförbundet förstår att denna formulering sannolikt uppfattas som mer naturlig av utomstående läsare men poängterar att förvirring kan uppstå eftersom reningsverket inte har ett tillstånd enligt den juridiska definitionen.

Kommentar: *Texten ändras enligt miljöförbundets förslag.*

I planunderlaget står att det finns tre kända bräddpunkter på spillnätet i Perstorps kommun, vilket är färre än vad som redovisas i anläggningarnas miljö- respektive årsrapporter. Påståendets riktighet bör därför kontrolleras. Om bräddpunkter från pumpstationen undantagits bör detta framgå ur brödtexten.

Kommentar: Texten ses över och förtydligas.

I det efterföljande stycket diskuteras i princip samma sak med andra ord, men det avslutande meningen beskriver antalet bräddpunkter på spillvattennätet i Helsingborg, inte Perstorp.

Kommentar: Texten rättas

Angående saneringsplaner

Under stycket för saneringsplaner står att sådana saknas i dagsläget men att de planeras att tas fram 2026 för Perstorps ledningsnät och 2029 för Oderljungas. Det framgår i miljöförbundets mening inte varför dessa åtgärder ligger så relativt långt fram i tiden. Givet den nära kopplingen mellan tillskottsvatten och dagvattenhantering kan det också anses anmärkningsvärt att planerna inte samsynkas med dagvattenplanen.

Kommentar: Utifrån det totala behovet för vatten och avloppsfrågor har NSVA tillsammans med Perstorps kommun gjort prioriteringar till förmån för annat. Saneringsplaner kommer tas fram enligt plan.

Angående utbyggnad på landsbygden

I stycket om utbyggnad på landsbygden anges att ingen landsbygdsstrategi finns, vilket formellt är korrekt. Utbyggnadsplaner framgår dock av gällande översiktsplan och en långvarig kommunikation mellan Perstorps kommun, miljöförbundet och Länsstyrelsen har skett i fråga om utbyggnad under flera år. Detta framgår ej av stycket och ger en felaktig bild om kunskapsläget och aktuella åtaganden.

Kommentar: Då det i dagsläget inte finns en landsbygdsstrategi kommer texten inte ändras angående detta. Framtida landsbygdsstrategi kommer tas med i vattentjänstplanen när den är framtagen.

I stycket "Utbyggnad på landsbygden" står att Landsbygdsstrategi ska tas fram år 2026. I miljöförbundets mening är detta för långt fram i tiden med hänsyn till att frågan rör de områden av kommunen där bristfällig spillvattenhantering medför störst risk för människors hälsa.

Kommentar: En landsbygdsstrategi planeras att tas fram i samverkan med miljöförbundet, NSVA och kommunen. Utifrån det totala behovet för vatten och avloppsfrågor har NSVA tillsammans med Perstorps kommun gjort prioriteringar.

Miljöförbundet har vid flera tidigare tillfällen redan gett sina synpunkter på möjligheten att lösa avloppsfrågan enskilt i de områden som pekats ut av länsstyrelsen. Miljöförbundet anser därför att de nya tilläggen i lagen om allmänna vattentjänster inte i sig utgör skäl för att frånga den tidigare planeringen i fråga om utbyggnadsbehovet. Detta särskilt eftersom riktlinjerna för när enskilda lösningar kan godkännas ur miljö- och hälsosynpunkt har blivit striktare områdena ursprungligen pekats ut.

Kommentar: Perstorps kommun och NSVA har för avsikt att se över de områden som finns kvar i Landsbygdsstrategin. Detta kommer att ske i samverkan med berörda myndigheter som brukligt. Formuleringen i Lagen om allmänna vattentjänster har ändrats och i prop.2021/22:208. Utfallet av denna nya formulering är inte ännu klarlagd. NSVA förordar enligt rubriken "Framtida arbeten" i Vattentjänstplanen att ny bedömning genomförs i samverkan innan planeringen fastslås.

Angående skyfall

Föreliggande förslag till vattentjänstplan uppfyller inte redovisat syfte. Det går inte att utläsa hur de långsiktiga planerna ser ut. Det går inte att utläsa hur man säkrar anläggningarna, bara vilka riskobjekt man har identifierat.

Analysen har avgränsat sig till att omfatta reningsverk, pumpstationer, tryckstegringsstationer, vattenverk, högreservoarer och lågreservoarer. Därmed saknar planförslaget helt uppgifter om hur skyfall påverkar dagvattenanläggningarna och dagvattenhantering

Kommentar: De dagvattenanläggningarna med pumpstationer och tillhörande elektronik har

tagits med i analysen för klimatanpassning eftersom de riskerar ta skada vid en översvämning. Övriga dagvattenanläggningar anses inte riskera ta skada vid en översvämning till följd av skyfall om den är utformad med enligt erforderlig standard och AMA. NSVA följer Svenskt Vattens standard med att klimatanpassa nya dagvattenanläggningar för att klara av en ökad intensitet av nederbörd.

Klippans kommun 2023-06-07

Kommunstyrelsen lämnar följande yttrande: Klippans kommun har tagit del av handlingarna och har inga synpunkter på förslaget

Hässleholms kommun, 2023-06-02

Miljö och Stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott har inget att erinra i sak om innehållet i planen men har hittat språkliga fel och upprepningar.

***Kommentar:** De grammatiska fel och upprepningar som hittats kommer att åtgärdas inför granskning av planen.*

Byggnadsnämnden Perstorps kommun, 2023-06-29

Perstorps kommun ser positivt på att vattentjänstplanen tas fram och tar ett helhetsgrepp om vatten och avloppsplaneringen. Då vattentjänstplanen i kommunen ska vara antagna innan årsskiftet 2023/2024 så har arbetet varit forcerat. Kommunen ser fram emot att jobba vidare med de frågor som kvarstår och väva samman vattentjänstplanen med översiktsplanen samt planer för bostads-, industri- och verksamhetsbebyggelse.

Byggnadsnämnden vill även betona vikten av att NSVA har korrekt kartunderlag vid överväganden och utredningar.

***Kommentar:** NSVA ser fram emot att vara en del i framtida arbete med översiktssplan och att vattentjänstplanen jobbas in i denna. NSVA instämmer i att det är viktigt med ett korrekt underlag.*

SAKÄGARE OCH ÖVRIGA

Perstorps Naturskyddsförening, 2023-06-30

Hej på er!

Tack för inbjudan till samrådet angående vattentjänstplan för Perstorps kommun 2023. Efter att ha tittat närmare på dokumentet "Vattentjänstplan Perstorps kommun" (NSVA, March 20, 2023) och det digitala kartmaterialet (arcgis) har föreningens ordförande haft telefonkontakt med NSVA:s projektledare Evelina Karlsson för att få svar på en del frågor (2023-06-28).

Även om vi har synpunkter på vissa detaljer i vattentjänstplanen, så skulle listan bli för lång om vi tar upp allt här. Därför har Naturskyddsföreningen i Perstorps styrelse begränsat sig till följande synpunkter:

1) Vilka områden som ingår i vattentjänstplanen visas på kartor i början av dokumentet ("Verksamhetsområde dricksvatten", "Verksamhetsområde spillvatten" osv). Detta ger anledning till följande:

a) Vi konstaterade att Perstorps stora industrier inte är med i vattentjänsteplanen (de inkluderades inte i de färgade områden på kartorna). Vi undrar varför? Naturskyddsföreningen i Perstorp var med i "Samråd enligt miljöbalken, Perstorp Specialty Chemicals AB" (juni 2023) och på grund av det vet vi att Perstorp Specialty Chemicals har planer att bygga en ny MP-anläggning vilket leder till stort renvattenbehov och skapar mycket spillvatten. Även om de försöker ta hand om det själv är det inte säkert att de får på plats en lösning till deras stora renvattenbehov i god tid. Eventuellt måste de ta in kommunalt dricksvatten. PSCAB:s framtida renvattenbehov estimeras till cirka 260 000 ton (m3) per år. I dagsläget använder Perstorps VA-anslutna hushåll tillsammans cirka 275 000 ton (m3) dricksvatten per år. Synpunkt 1a - För att undvika en framtida dricksvattenkris borde Perstorps vattentjänsteplan ta hänsyn till PSCAB:s och andra industriers och företags VAplaner på något sätt.

***Kommentar:** Inom ramen för huvudmannens uppdrag ingår det att leverera vatten till hushållsbehov och ta emot vatten av hushållskvalité för det som ligger inom verksamhetsområde för dessa vattentjänster. Huvudmannen kan ta på sig att leverera och ta emot vatten från industrier där vattnet skiljer sig från hushållsvatten genom att teckna avtal med dessa. Angående Perstorps Specialty Chemicals så hanteras utökning av en verksamhet inom*

tillståndsprovning enligt miljöbalken och lösning av industrivatten och industriavlopp utreds inom denna.

b) Kartorna visar också att stora delar av Perstorps landsbygd ligger utanför NSVA:s verksamhetsområden. Det finns områden i Perstorps kommun som har besvärliga avloppsförhållanden till exempel i Oderljunga. En utbyggnad av befintlig avloppsledning skulle leda till ökad vattenkvalité i vattenverket och mindre lastbilstransporter vilket gynnar både människor och miljö. Synpunkter vattentjänstplan 2023 - Naturskyddsföreningen i Perstorp Sida 2 av 3 Som vi tolkar det tar den föreslagna vattentjänstplanen inte hänsyn till de landsbygdsområden som borde ansluta till det kommunala VA-systemet så fort som möjligt. Detta kan dels bero på att det i dagsläget inte finns en antagen landsbygdsstrategi, men måste (kan) kommunen vänta tills dess (tidigast 2026) innan man tar hand om vissa specifika problem? Synpunkt 1b - Landsbygden borde inkluderas i vattentjänsteplanen på något sätt.

***Kommentar:** För utbyggnad på landsbygden ska en behovsbedömning göras innan utbyggnad kan ske. Detta då det behöver finnas ett behov av VA-tjänster utifrån människors hälsa och miljö enligt LAV. Utbyggnad av kommunalt VA medför också påverkan på miljön och dessa olika faktorer behöver vägas in.*

En Landsbygdsstrategi planeras att tas fram till 2026. Utifrån det totala behovet för vatten och avloppsfrågor har det bedömts av NSVA tillsammans med Perstorps kommun gjort prioriteringar till förmån för annat.

2) Naturskyddsföreningens riksorganisation vill förbjuda all användning av PFAS och att förorenade områden saneras (att skadliga ämnen tas bort). Att råvattnet vid Perstorps vattenverk i Toarp innehåller för höga halter PFAS och mangan är oroväckande. Vet någon vad som är anledningen till det? Vad innebär det för grundvattnet i området? Finns det PFAS och mangan i privata vattenbrunnar i närområdet? Synpunkt 2 - Orsaken till föroreningen vid Toarps vattenverk borde hittas och tas bort så fort som möjligt.

***Kommentar:** Mangan är vanligt förekommande i grundvatten. PFAS är ett ämne som har uppmärksammats mycket de senaste åren speciellt gällande dricksvatten. Situationen gällande vattenverken i Perstorps kommun utreds och planer för att säkra dricksvattnets kvalitet och kvantitet tas fram.*

3) Problem finns det också med vattenverket i Perstorp. Vattenverket är beläget på en fastighet med konstaterat förorenad mark och analyser av råvattnet visar att det finns problem kopplade till den kemtvätt som legat där tidigare

1 . Dessutom finns det för höga halter mangan i vattnet. Hittills i år (2023) har värdet varierat från strax över till sju gånger över gränsvärdet

2 .

Synpunkt 3 - Kommunen borde ta hand om föroreningen vid Perstorps vattenverk så fort som möjligt.

4) Ingen av de två vattenverken i Perstorp är redo för framtiden. Det finns fler problem än de som nämnda under 2) och 3). Göran Andersson, gruppchef Dricksvatten NSVA, säger i en publikation på NSVA:s hemsida följande

2 : "Perstorps vattenverk har justerats och effektiviserats för att minska manganhalten i dricksvattnet. Men utrustningen i vattenverket är inte dimensionerad för den mängd som produceras och behöver därför bytas ut. – Kostnaderna för att uppgradera det gamla vattenverket är inte ekonomiskt hållbart, av flera anledningar. Grundvattnet är påverkat av rester av bekämpningsmedel, det är en för liten mängd grundvatten i vattenskyddsområdet för att möta efterfrågan och ligger dessutom i en riskzon för olyckor på riksväg 21. Tågtrafik korsar grundvattenområdet, och centralorten samt industrier är belägna inom området. Det finns alltså anledning att anlägga ett nytt vattenverk på en bättre plats som är anpassat till dagens och framtida villkor." Att NSVA utreder möjligheter till ny framtida vattenproduktion i Perstorps kommun nämns väldigt kort i vattentjänstplanens kapitel "Distributionsnätet för 1 "NSVA Affärsplan del 1 - VA-system 2023-2025 till kommunerna", sida 36 (länk till affärsplan - pdf) 2

NSVA:s hemsida (2023-06-20) – “Fortsatt höga halter av mangan i dricksvattnet i Perstorps kommun” (länk) Synpunkter vattentjänstplan 2023 - Naturskyddsforeningen i Perstorp Sida 3 av 3 dricksvatten”. Men det är först efter att ha läst Göran Anderssons uttalande ovan att situationens allvar blir tydligt på riktigt. Att det inte finns en nödvattenplan för Perstorps kommun i dagsläget ger upphov till oro!

Synpunkt 4a - Nästa version av vattentjänstplanen borde ge mer information angående detta.

Synpunkt 4b - Utredningen till ett nytt vattenverk i Perstorp (med eventuella alternativa lösningar – en av dem att samarbete med PSCAB?) måste dras i gång så fort som möjligt.

Synpunkt 4c – Vi tycker också att framtagandet av en nödvattenplan för Perstorps kommun bör prioriteras i kommunens vidare arbete.

5) Kapitlet Dricksvatten inleder med följande text: “Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel.

Tillgången till rent dricksvatten är en förutsättning för mänskligheten [...]” Tyvärr är dricksvatten på väg att bli en bristvara. Den pågående klimatkrisen är en av anledningarna till det. I ett inlägg på SVT:s hemsida 3 påpekas att man redan idag har vattenbrist i Båstads kommun (som är en “NSVA-kommun”). I samma artikel kan en läsa att mycket jobb måste göras för att byta ut alla gamla vattenledningar. Allt detta kan leda till fyra gånger så hög VA-taxa i framtiden (enligt Pär Dalhielm, vd på branschorganisationen Svenskt Vatten), vilket inte hade varit gynnsamt för någon, i synnerhet inte Perstorps kommun. Den föreslagna vattentjänstplanens innehåll gör klart för oss att det finns mycket att göra i Perstorps kommun för att säkerställa att Perstorps kommun inte hamnar i kris (dricksvattenbrist och ekonomisk). Vi inser att framtagandet av en vattentjänstplan med mera och vårt deltagande i detta samråd är en konsekvens av LAV (2006: 412) och att kommunen måste följa lagen. Dessutom är planen inte bindande. Därmed finns risken att vattentjänstplanen kommer att läggas till handlingarna och sen glömmas bort. Från vårt perspektiv skulle detta vara en katastrof. Det är dags att agera nu!

Synpunkt 5 - På grund av ovanstående måste arbetet med och genomförandet av Perstorps vattentjänstplan tas på allvar och få hög prioritet!

Kommentar: *Angående dricksvattnet i Perstorp kommer denna text att utvecklas och bli tydligare.*

I vattentjänstplanen finns en plan för när grundläggande planer ska tas fram för att kunna göra bättre bedömningar i framtiden. Detta kommer att arbetas fram i samverkan med de delar i kommunen som är berörda av detta. Detta underlag kommer att ge oss förutsättningar för bra beslut som gynnar boende i Perstorps kommun.

Perstorps kommun den xx månad 20xx

Förnamn Efternamn

Titel

mail@mail.se

Förnamn Efternamn

Titel

mail@mail.se